

وصیت در پرتو ثقلین (قرآن و عترت)

گردآوری و تنظیم:

محمود عدالت پژوه

سرشناسه	: عدالت پژوه، محمود، ۱۳۳۸ ...
عنوان و نام پدیدآور	: وصیت در پرتو نقلین (قرآن و عترت) / گردآوری و تنظیم محمود عدالت پژوه.
مشخصات نشر	: تهران: اندیشه ظهور، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۸ ص؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک	: 978-964-6131-54-5
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: وصیت و وصیت نامه‌ها -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: وصیت و وصیت نامه‌ها -- جنبه‌های قرآنی
موضوع	: وصیت و وصیت نامه‌ها -- احادیث
موضوع	: وصیت و وصیت نامه‌ها (فقه)
موضوع	: وصیت نامه
رده بندی کنگره	: BPP/۱۹۲۷م ۶۰۴ ۱۳۹۲
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۲۷۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۳۱۳۲۰

وصیت در پرتو نقلین (قرآن و عترت) گردآوری و تنظیم: محمود عدالت پژوه

ناشر: اندیشه ظهور

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

بها: ۶۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۱۳۱-۵۴-۵

تلفن: ۶۶۴۰۶۴۷۷

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار
۱۳	بخش اول وصیت در قرآن
۲۷	بخش دوم وصیت در روایات
۴۳	بخش سوم وصیت در قانون
۵۴	بخش چهارم وصایای معصومین (ع)
۷۷	بخش پنجم احکام فقهی وصیت
۸۷	بخش ششم دعای عدیله
۹۹	بخش هفتم نحوه تنظیم وصیت نامه شرعی و قانونی
۱۱۱	بخش هشتم نتیجه گیری

پیشگفتار

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةَ

ترجمه: وصیت کردن به هنگام مرگ بر شما مقرر شده است. (بقره ۱۸۰)

مرگ حقیقت و واقعیتی است انکار ناپذیر که از بدو خلقت انسان تاکنون با او همراه بوده و هر فردی پس از سالیان کوتاه یا بلند زندگی در نهایت با مرگ از دنیا می رود و تا زمانی که تولد هست مرگ هم هست.

گرهزاران، هزار قرن بزیست چون اجل در پی است حاصل چیست؟
آخر الامر هم بخواهد مُرد جان، زدست اجل نخواهد برد
شبستری

مرگ از جمله موضوعاتی است که در نظر همه نسل ها و در همه عصرها واز دیدگاه هر نوع جهان بینی مورد قبول است و هر انسانی با عالی ترین درجات معنوی و یا مادی با این پدیده واقعی مواجه و مُرده و یا خواهد مُرد.

از نظر اسلام؛ مرگ انسان و جهان، سنتی حتمی است و گریزی از آن نیست. قرآن کریم می فرماید: هر انسانی طعم مرگ را می چشد "كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ" (آل عمران ۱۸۵).

گرگ اجل یکایک از این گله می برد

وین گله را ببین که چه آمده می چرد

اوحدی

حقیقت مرگ، بریدن علاقه روح از بدن به اذن خداوند خالق متعال است. همان کسی که روح را به بدن در رحم مادر علاقه داد، همان کس هم قطع کننده این علاقه است "اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا" خداوند روح انسانها را هنگام مرگشان به تمامی باز می ستاند. (زمر ۴۲)

مرگ واپسین مرحله زندگی و سرآغاز حیات جدید انسان است. پیامبر گرامی اسلام حضرت محمدصلی الله علیه وآله وسلم می فرماید: مرگ نخستین منزل از منازل آخرت و واپسین منزل از منازل دنیاست .
ما را در منزل جانان چه امن و عیش چون هردم

جرس فریاد می دارد که بربندید محملها

حافظ

طبق آیات قرآن کریم و روایات معصومین علیهم السلام بر هر مکلف در طول زندگی انجام واجبات و ترک محرمات و رعایت بایدها و نبایدها واجب است و به او سفارش مؤکد شده که دنیا را مانند مزرعه ای بداند که هرچه در آن با هر کیفیتی که بکار، پس از مرگ و در سرای آخرت آن را برداشت خواهد کرد (الدُّنْيَا مَزْرَعَةُ الْآخِرَةِ). این فرصت فقط در زمان حیات ممکن است و تحت هیچ شرایطی پس از مرگ تکرار آن امکانپذیر نخواهد بود.

لطف خداوند متعال نسبت به بندگان مؤمن خود موجب گشته تا خالق متعال بر اصل فوق یک استثناء قائل شود و آن ایجاد فرصت برای جبران برخی غفلت ها و کوتاهی های در زمان حیات از طریق تنظیم "وصیت نامه" می باشد تا از این طریق از وصی خود بخواهد حق الله و حق الناس بعهده او را ادا کند و بار مسئولیت آخرتی او را تا حدی تعدیل نماید.

علاوه براین به مسئله وصیت بعنوان یکی از سنت های نیکوی اسلام برای تعدیل و تعمیم ثروت توجه و عمل نماید زیرا در قرآن کریم و روایات معصومین علیهم السلام نسبت به آن سفارش مؤکد شده است .

هر مسلمانی حق دارد وصیت کند که تا یک سوم اموال و دارایی هایش را در راه فقرا و امور خیریه و عام المنفعه مصرف نمایند و در عین حال خواسته ها و سفارشات در زمینه امور شرعی (معنوی و مادی) و اخلاقی خود را برای بازماندگان روشن نموده تا توسط آنان اجرا گردد.

از نظر شریعت مقدس اسلام چنین وصیتی لازم الاجرا بوده و قبل از تقسیم سهم الارث، وراثت ابتدا باید به آن عمل نمایند "مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ" بعد از انجام وصیتی است که او کرده و بعد از ادای دین است. (نساء: ۱۱)

اهمیت این موضوع تا آن حد است که پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و معصومین علیهم السلام و پیروان آنان از علما و صلحا و بزرگان و اکثر مؤمنین در اعلام و سایای خود اهتمام داشته و دارند.

این مهم موجب شد تا کتاب حاضر به رشته تحریر در آید و ابعاد مختلف مرتبط با "وصیت" برای پیش و پس از مرگ را روشن تر نماید.

امید است حاصل این تلاش مقبول درگاه احدیت واقع گردیده و برای خوانندگان عزیز مفید باشد.

وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

پدید آورنده